

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет культури і мистецтв
Кафедра музичного мистецтва

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
МАЙСТЕРНЯ ПІАНІСТА-КОНЦЕРТМЕЙСТЕРА

підготовки бакалавра

спеціальності 025 Музичне мистецтво

освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво»

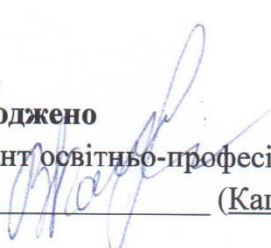
Луцьк – 2022

Силабус освітнього компонента «Майстерня піаніста-концертмейстера» підготовки бакалавра, галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності 025 Музичне мистецтво, за освітньо-професійною програмою «Музичне мистецтво».

Розробник: Гордійчук Людмила Василівна, старший викладач кафедри музичного мистецтва.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

_____ (Кашаюк Вікторія Миколаївна)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри музичного мистецтва

протокол № 1 від 5 вересня 2022 р.

Завідувач кафедри: (Зарицький А.О.)
(прізвище, ініціали.)

© Гордійчук Л. В., 2022 р.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна /освітньо-наукова/освітньо-творча програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	Галузь знань 02 Культура і мистецтво Спеціальність 025 Музичне мистецтво Освітньо-професійна програма Музичне мистецтво	Вибіркова
Кількість годин/кредитів <u>150 / 5</u>		Рік навчання 4
ІНДЗ: <u>немає</u>		Семестр 8-ий
		Практичні 30 год.
		Самостійна робота 110 год.
	Консультації 10 год.	
	Форма контролю: залік	
Мова навчання		українська

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові **Гордійчук Людмила Василівна**

Науковий ступінь -

Вчене звання -

Посада **старший викладач кафедри музичного мистецтва**

Контактна інформація (+380506704414, hordiychuk.ludmila@vnu.edu.ua)

Дні занять (<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>)

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація ОК

Силабус вибіркового освітнього компонента «Майстерня піаніста-концертмейстера» спрямований на професійну підготовку майбутніх фахівців у галузі 02 «Культура і мистецтво» спеціальності 025 «Музичне мистецтво» освітнього ступеня бакалавр. Даний ОК є важливою складовою інструментально-виконавської та професійно-педагогічної підготовки майбутнього фахівця, передбачає оволодіння сучасними інструментально-виконавськими прийомами, що необхідні для роботи піаніста-концертмейстера, навичками читання з аркуша, здатності до створення та реалізації власних концепцій у інструментально-виконавській діяльності.

2. Пререквізити. Засвоєння вибіркового ОК «Майстерня піаніста-концертмейстера» передбачає інтеграцію знань, умінь і навичок з освітнього компонента: «Фахова майстерність» (предметний модуль Фортепіано та інструментальний ансамбль), «Музично-педагогічна практика у закладах загальної освіти», «Основи історичного і теоретичного музикознавства».

Постреквізити. ОК, які будуть використовувати результати навчання даного курсу: «Кваліфікаційна робота», «Атестаційний екзамен».

3. Мета і завдання ОК.

Метою вибіркового ОК «Майстерня піаніста-концертмейстера» є формування у студентів практичних умінь та навичок у галузі інструментального

виконавства, що необхідні для роботи в якості акомпаніатора з вокалістами та інструменталістами; розвиток індивідуальних виконавських можливостей студентів, розвиток самостійної творчої ініціативи.

Система підготовки бакалаврів музичного мистецтва забезпечує повноцінну професійну освіту та творчий розвиток майбутнього фахівця, сприяє формуванню інструктивно-технічних та художньо-виконавських компетентностей.

Основними завданнями вивчення ОК «Майстерня піаніста-концертмейстера» є:

- формування художніх смаків студентів на кращих зразках світової та вітчизняної музичної спадщини;
- поглиблення музично-історичних та музично-теоретичних знань в процесі виконання самостійного індивідуально-творчого проекту;
- розвиток професійних якостей піаніста-концертмейстера;
- виховання готовності здобувачів освіти до естетичного самовиховання, розвиток умінь та навичок самостійної організації праці піаніста-концертмейстера.

4. Результати навчання (Компетентності).

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у галузі музичного мистецтва під час практичної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних компетенцій, теорій та методів відповідної науки та предметної сфери і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ФК 1. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.

ФК 2. Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.

ФК 3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.

ПРН 1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.

ПРН 3. Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.

ПРН 5. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.

ПРН 8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

ПРН 14. Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу / диригування.

5. Структура освітнього компонента.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Інд.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Інструктивно-технічна підготовка							
Тема 1. Методичні прийоми читання з аркуша, методи транспонування.	32		7		23	2	ІРЗО/10
Тема 2. Робота піаніста-концертмейстера над хоровою партитурою.	43		8		32	3	ІРЗО/10
Разом за модулем 1	75		15		55	5	ІРЗО/20
Змістовий модуль 2. Художньо-виконавська підготовка							
Тема 3. Взаємодія піаніста-концертмейстера та співака. Виконання акомпаненменту вокального твору (арія, романс або пісня)	32		7		23	2	ІРЗО/10
Тема 4. Етапи роботи піаніста-концертмейстера у камерно-інструментальному ансамблі. Виконання інструментального твору.	43		8		32	3	ІРЗО/10
Разом за модулем 2	75		15		55	5	ІРЗО/20
Види підсумкових робіт							Бал
Модульна контрольна робота 1							30
Модульна контрольна робота 2							30
Всього годин / Балів	150		30		110	10	100

Методи контролю*: ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

1. Встановлення зв'язку між літературним текстом (якщо твір вокальний або хоровий) і емоційним змістом музики.
2. Визначення фактурної фігурації супроводу у вигляді акордового ланцюжка з наступним визначенням гармонічного аналізу розвитку твору.
3. Визначення у нотному тексті окремих опорних (сильних) метро-ритмічних долей такту.
4. Вибір в тексті твору структурних формул (елементів гам, арпеджіо, кадансових та секвенційних побудов).

IV. Політика оцінювання

В процесі вивчення ОК використовуються такі методи навчання: словесні, наочні, практичні, показ викладача, репетиційний процес, долання технічних труднощів, робота

над темпом, метро-ритмічною організацією, звукоутворенням, штрихами, динамікою, над художнім образом та ін.

Форми поточного оцінювання: виконання програми (частинами).

Форми модульного оцінювання – виконання програми (повністю) у формі концертного виступу.

Політика викладача щодо здобувача освіти. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, академічний обмін, навчання за подвійним дипломом) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із завідувачем кафедру, деканатом.

Політика щодо академічної доброчесності. Під час контрольних робіт заборонено використання мобільних девайсів, гаджетів. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн занять та підготовки практичних та індивідуальних завдань.

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

При перескладанні заліку анулюються усі попередньо набрані бали. У цьому випадку здобувачу освіти пропонується виконати індивідуальне залікове завдання, яке передбачає:

- 1) перескладання двох МКР, що передбачає виконання двох різнохарактерних творів (по 1 в кожній МКР) – по 30 балів за кожне, усього 60 балів;
- 2) виконання двох акомпанементів для соліста та фортепіано – по 10 балів за кожен, письмова анотація на фортепіанні твори, що вивчались – по 10 балів за кожну, усього 40 балів.

Максимальна оцінка за залік – 100 балів.

Критерії оцінювання індивідуальної роботи здобувача освіти:

10-8 балів – отримують здобувачі освіти, які вільно володіють інструментальними навичками, технічною та художньо-виконавською майстерністю; усвідомленою та артистичною грою на інструменті, яскраво та переконливо втілюють музичний образ;

7-5 бали – отримують здобувачі освіти, які на середньому рівні володіють інструментально-технічними навичками та художньо-виконавськими вміннями. Впевнене виконання програмових вимог з незначною кількістю змістовних помилок;

4-3 бали – отримують здобувачі освіти, які недостатньо володіють інструментальними навичками, допущено значну кількість художньо-технічних помилок;

1-2 бали – здобувач освіти недостатньо засвоїв теми, допустив грубі помилки у розумінні основних понять, не зміг правильно узагальнити вивчений матеріал;

0 балів – відповідь відсутня.

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю з ОК «Майстерня піаніста-концертмейстера» є залік, що полягає в оцінці засвоєння здобувачем навчального матеріалу. Залік проводиться у формі академконцерту, як контрольний захід під час залікової сесії. Залік виставляється за умови, якщо студент виконав усі види навчальної роботи, які визначені силабусом, отримав не менше 60 балів.

«Зараховано» – 60-100 балів – виставляється, якщо студент засвоїв навчальний матеріал згідно навчальної програми, впевнено володіє інструментально-технічними навичками та художньо-виконавськими вміннями. Вміє застосовувати набуті знання на практиці, розв'язувати творчі завдання.

«Не зараховано» – 0-59 балів – студент оволодів матеріалом згідно програми на недостатньому рівні, не володіє основними практичними навичками.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та індивідуальних занять і має за мету перевірку рівня професійної готовності студентів. Максимальна кількість балів поточного контролю становить - 40 балів.

Підсумковий модульний контроль здійснюється у формі виконання студентом модульних контрольних робіт: виконання двох різнохарактерних творів (по 1 в кожній МКР).

Максимальний бал, отриманий за дві МКР становить 60 балів.

Критерії оцінювання МКР (по 30 балів)

21 – 30 балів – отримують здобувачі освіти, які вільно володіють інструментальними навичками, технічною та художньо-виконавською майстерністю; усвідомленою та артистичною грою на інструменті, яскраво та переконливо втілюють музичний образ;

11 – 20 балів – отримують здобувачі, які на середньому рівні володіють інструментально-технічними навичками та художньо-виконавськими вміннями. Впевнене виконання програмових вимог з незначною кількістю змістовних помилок;

1 – 10 балів – здобувач освіти недостатньо засвоїв теми, допустив грубі помилки у розумінні основних понять, не зміг правильно узагальнити вивчений матеріал;

0 балів – завдання не виконано.

VI. Шкала оцінювання

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна література

1. Гаркуша Л. І., Економова О. С. Формування інструментально-виконавського досвіду майбутнього вчителя музичного мистецтва: навч. метод. посіб. для студ. вищ. навч. зал. Київ : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2014. 84 с.
2. Гордійчук Л. В. Самостійна робота над музичним твором: основні етапи та методи : методичні рекомендації для студентів спеціальності 025 «Музичне мистецтво» з дисципліни «Спеціальний музичний інструмент. Фортепіано» Луцьк.: Ключі, 2017. 28 с.
3. Гордійчук Л. В. *Концертмейстерський клас* : методичні рекомендації до робочої програми навчальної дисципліни. Луцьк : Надтир'я, 2018. 9 с.
4. Гордійчук А. М., Гордійчук Л. В. Особливості самостійної роботи студентів в процесі інструментально-виконавської підготовки. Збірник наукових праць «Педагогічні науки». Херсон: Херсонський державний університет, 2017. Вип. 80

- (2). С.135-139.
5. Гордійчук Л. В., Кругляченко А. Ю. Розвиток навичок читання з аркуша майбутнього піаніста-концертмейстера в процесі ансамблевого виконавства. Національна освіта в стратегіях соціокультурного вибору : теорія, методологія, практика : матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю. Луцьк : Луцький педагогічний коледж, 2020. С. 79-81.
  6. Гордійчук Л. В., Кругляченко А. Ю. Основи художньо-виконавської майстерності піаніста-концертмейстера. Актуальні проблеми розвитку українського мистецтва : культурологічний, мистецтвознавчий, педагогічний аспекти : матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції / наук. ред. канд. пед. Наук Панасюк С.Л. Луцьк : СНУ імені Лесі українки, 2020. Вип. 1. С.46-48.
  7. Економова Е. К. Організація співтворчості: навч. посібник для концертмейстера і співака. Одеса, 2003. 208 с.
  8. Молчанова Т. О. Мистецтво піаніста-концертмейстера: навч. посібник. Львів: СПОЛОМ, 2007, 216 с.
  9. Молчанова Т. О. З історії ансамблевого музикування: монографія. Львів: Державна музична академія імені М. В. Лисенка, 2005. 160 с.
  10. Молчанова Т. О. Мала енциклопедія піаніста-концертмейстера, артиста камерного ансамблю. Львів: СПОЛОМ, 2013, 288 с.
  11. Пляченко Т. М. Методика роботи з музично-інструментальними колективами : навч.- метод. посіб. для студ. мист. ф-ту пед. ун-ту. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2009. 232 с.
  12. Рудницька О. П. Педагогіка: загальна та мистецька: навч. посібник. Тернопіль: Навчальна книга. Богдан, 2005. 357 с.

Додаткова література

1. Антонюк В. Формування індивідуального виконавського стилю : культурно-антропологічний аспект : наукове дослідження. Київ : Українська ідея, 1999. 24 с.
2. Бондаренко Л. А. Формування інструментально-виконавських компетенцій : когнітивний аспект. Проблеми освіти. 2011. № 66. Ч. II. С. 92-95.
3. Савицький Р. Основні засади фортепіанної педагогіки : метод. посібник. Тернопіль : Астон, 2000. 68 с.
4. Сучасні педагогічні технології : навчально-методичний посібник / Автор-укладач Федорчук Е. І. Кам'янець-Подільський : АБЕТКА, 2006. 212 с.
5. Шукайло В. Ф. Шлях до майстерності піаніста : навчально-методичний посібник. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2017. 206 с.